

Số: 127/KH-BCĐ

Phong Thổ, ngày 09 tháng 11 năm 2023

KẾ HOẠCH
Triển khai Tháng hành động Quốc gia phòng, chống HIV/AIDS
huyện Phong Thổ năm 2023

Căn cứ Kế hoạch số 177/KH-SYT ngày 06/11/2023 của Sở y tế tỉnh Lai Châu về việc ban hành Kế hoạch triển khai Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023.

Ban chỉ đạo Phòng, chống tội phạm ma túy mại dâm – HIV/AIDS Phong Thổ xây dựng kế hoạch triển khai Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023 cụ thể như sau:

I. MỤC TIÊU

Đẩy mạnh các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS để giảm số người mới nhiễm HIV và tử vong liên quan đến AIDS, chấm dứt dịch AIDS tại Việt Nam vào năm 2030, giảm tối đa tác động của HIV/AIDS đến sự phát triển kinh tế - xã hội, trong đó:

1. Huy động sự tham gia của UBND các xã, thị trấn; Ban chỉ đạo phòng chống HIV/AIDS các xã, thị trấn; các ban ngành đoàn thể, người cung cấp dịch vụ trên địa bàn huyện và toàn thể nhân dân cùng tham gia phòng, chống HIV/AIDS để tiếp tục tiến tới mục tiêu chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030.

2. Tăng cường các hoạt động dự phòng lây nhiễm HIV, xét nghiệm phát hiện và điều trị sớm HIV/AIDS, đảm bảo việc tham gia bảo hiểm y tế của người nhiễm HIV, cung cấp các dịch vụ toàn diện về phòng, chống HIV/AIDS cho người dân đặc biệt cho những người dễ tổn thương, người có hành vi nguy cơ cao, người dân sống ở vùng sâu, vùng xa, đồng bào dân tộc ít người.

3. Giảm kỳ thị và phân biệt đối xử với người nhiễm HIV và ảnh hưởng bởi HIV/AIDS; tăng cường sự hỗ trợ của gia đình, xã hội với người nhiễm HIV/AIDS và trách nhiệm của người nhiễm HIV/AIDS với gia đình, xã hội; tăng cường sự tham gia của cộng đồng trong các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS.

4. Tiếp tục mở rộng độ bao phủ các dịch vụ và nâng cao chất lượng của các dịch vụ dự phòng, xét nghiệm HIV, bảo hiểm y tế và điều trị HIV/AIDS; điều trị các bệnh đồng nhiễm như viêm gan vi rút, lao, các bệnh lây truyền qua đường tình dục đến mọi người dân.

II. CHỦ ĐỀ VÀ KHẨU HIỆU

1. Chủ đề

- Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023 với chủ đề “**Cộng đồng sáng tạo – Quyết tâm chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030!**” Chi tiết giải thích chủ đề tại (Phụ lục 1 kèm theo).

2. Khẩu hiệu của chiến dịch (chi tiết Phụ lục 2 kèm theo).

III. THỜI GIAN, PHẠM VI TRIỂN KHAI

1. Thời gian triển khai: Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023 từ ngày 10/11/2023 đến ngày 10/12/2023.

2. Phạm vi triển khai: Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023 được triển khai trên phạm vi toàn huyện.

IV. CÁC HOẠT ĐỘNG CHÍNH TRONG THÁNG HÀNH ĐỘNG

1. Ban hành văn bản hướng dẫn chỉ đạo.

Các thành viên BCD phòng chống tội phạm, tệ nạn ma túy, mại dâm huyện, các xã, thị trấn ban hành các văn bản chỉ đạo tổ chức triển khai các hoạt động phù hợp điều kiện, chức năng nhiệm vụ phù hợp với cơ quan, đơn vị và thực tế tại địa phương.

2. Tổ chức các hoạt động truyền thông, vận động trong Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS và ngày thế giới phòng, chống HIV 01/12/2023

*** Nội dung cần chú trọng truyền thông:**

- Tình hình dịch HIV/AIDS ở Việt Nam: Dịch bệnh AIDS tiếp tục diễn biến ngày càng phức tạp. Đường lây truyền HIV đang thay đổi qua quan hệ tình dục không an toàn trong các nhóm nam quan hệ tình dục đồng giới, người chuyển giới, người sử dụng ma túy tổng hợp, người bán dâm và bạn tình của các nhóm đối tượng trên. Từ đó cảnh báo dịch HIV sẽ ngày càng trở nên khó kiểm soát. Đặc biệt, các dịch bệnh mới nổi như bệnh đậu mùa khỉ đã xâm nhập vào Việt Nam và có nguy cơ lây nhiễm cao ở các nhóm đối tượng này.

- Các văn bản quy phạm pháp luật và các quy định mới liên quan đến phòng chống HIV/AIDS, trong đó có:

+ Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật phòng, chống HIV/AIDS; Nghị định số 63/2021/NĐ-CP ngày 30/6/2021 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng, chống nhiễm vi rút gây ra hội chứng suy giảm miễn dịch mắc phải ở người (HIV/AIDS); Chiến lược quốc gia chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030.

+ Quyết định số 24/2023/QĐ-TTg ngày 22/9/2023 của Thủ tướng Chính phủ quy định điều kiện xác định người bị nhiễm HIV do tai nạn rủi ro nghề nghiệp.

+ Thông tư 04/2023/TT-BYT ngày 28/02/2023 quy định hình thức, quy trình thông báo kết quả xét nghiệm HIV dương tính và tiếp cận thông tin người nhiễm HIV.

+ Thông tư 05/2023/TT-BYT ngày 10/3/2023 quy định chế độ báo cáo định kỳ hoạt động phòng, chống HIV/AIDS.

+ Thông tư 07/2023/TT-BYT ngày 4/4/2023 hướng dẫn quy trình, phương pháp giám sát dịch tễ học HIV/AIDS và giám sát các bệnh lây truyền qua đường tình dục.

- Tư vấn và xét nghiệm HIV bao gồm: Xét nghiệm HIV tại cộng đồng, tự xét nghiệm HIV và xét nghiệm nhiễm mới HIV, xét nghiệm cho bạn tình, bạn chích của người nhiễm HIV. Chiến lược xét nghiệm dựa vào mạng lưới người có hành vi nguy cơ lây nhiễm HIV cao. Tuyên truyền vai trò, lợi ích của xét nghiệm HIV và vai trò của các tổ chức cộng đồng về hoạt động tìm các ca nhiễm HIV tại cộng đồng.

- Điều trị nghiện các chất dạng thuốc phiện bằng thuốc Methadone: Lợi ích của điều trị nghiện các chất dạng thuốc phiện bằng thuốc Methadone; tuân thủ điều trị cũng như việc cấp thuốc Methadone nhiều ngày cho người bệnh mang vè.

- Điều trị dự phòng trước phơi nhiễm bằng thuốc kháng HIV (PrEP): Lợi ích sự cần thiết, cách tham gia cũng như tuân thủ điều trị.

- Điều trị HIV/AIDS: Lợi ích của điều trị sớm bằng thuốc ARV và tuân thủ điều trị, “ Không phát hiện bằng Không lây truyền”, điều trị là dự phòng; Điều trị các bệnh đồng nhiễm cho người nhiễm HIV: Đồng nhiễm lao, viêm gan C; Điều trị dự phòng lao tiềm ẩn cho người nhiễm HIV; Điều trị các bệnh không lây nhiễm ở người nhiễm HIV do Quỹ bảo hiểm y tế chi trả tại các cơ sở y tế.

- Thông tin, tuyên truyền về các thành tựu trong công tác phòng, chống HIV/AIDS, tấm gương thầy thuốc, cơ sở y tế, cá nhân, tổ chức cộng đồng điển hình trong công tác phòng, chống HIV/AIDS. Truyền thông dự phòng lây nhiễm HIV, tiếp cận sớm các dịch vụ dự phòng; lợi ích của tư vấn xét nghiệm HIV sớm; vận động người nhiễm HIV chủ động tham gia và sử dụng thẻ bảo hiểm y tế trong khám chữa bệnh cũng như các hoạt động giảm kỳ thị và phân biệt đối xử liên quan đến HIV trong cơ sở y tế.

* **Hình thức truyền thông:** Cần linh hoạt và triển khai đa dạng phong phú các hình thức truyền thông phù hợp với nguồn lực sẵn có của từng đơn vị, địa phương.

- Truyền thông trực tiếp: truyền thông với cá nhân, truyền thông nhóm, thăm gia đình người nhiễm HIV hoặc người có hành vi nguy cơ cao; tư vấn tại các cơ sở y tế; tổ chức sinh hoạt của các câu lạc bộ phòng, chống HIV/AIDS, các nhóm huy động sự tham gia của người nhiễm HIV và những người có hành vi nguy cơ cao tham gia các hoạt động truyền thông.

- Truyền thông đại chúng (*trên hệ thống loa phát thanh*): Ưu tiên về thời điểm, thời lượng phát sóng, dung lượng trong Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS; tăng cường đưa các chương trình tọa đàm, giao lưu với những người nổi tiếng về HIV/AIDS... đăng tải tin, bài viết trên trang thông tin điện tử huyện cung cấp tin tức, kiến thức và tài liệu phục vụ cho hoạt động phòng chống HIV/AIDS.

- Truyền thông qua mạng xã hội (*như nhóm Zalo, Facebook...*): Tuyên truyền về tin tức, kiến thức phòng, chống HIV/AIDS nhằm tăng khả năng tiếp cận và được các nhóm khách hàng đích thường xuyên tiếp cận ...

- Tuyên truyền qua băng rôn, khẩu hiệu, Pa nô appic tại các vị trí ngã ba, ngã tư, các vị trí đông người qua lại của các tuyến đường trên địa bàn huyện.

- Tổ chức cung cấp thông tin cho các phóng viên báo chí, cộng tác viên về phòng, chống HIV/AIDS: Trung tâm Y tế các huyện cung cấp thông tin cho thông tin cho các phóng viên viết về HIV/AIDS để định hướng.

3. Triển khai thực hiện các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS khác

III. TỔ CHỨC THỰC HIỆN THÁNG HÀNH ĐỘNG

- Giới thiệu, quảng bá rộng rãi về lợi ích của việc tiếp cận sớm các dịch vụ xét nghiệm HIV nhất là xét nghiệm HIV tại cộng đồng và tự xét nghiệm; dự phòng, dịch vụ PrEP; chăm sóc, điều trị HIV/AIDS và giới thiệu chi tiết các cơ sở cung cấp các dịch vụ dự phòng, chăm sóc, điều trị HIV/AIDS sẵn có tại huyện đặc biệt là những người dễ tổn thương, người nhiễm HIV và bệnh nhân AIDS de dàng tiếp cận và sử dụng.

- Mở rộng việc cung cấp các dịch vụ phòng, chống HIV/AIDS như xét nghiệm HIV dựa vào cộng đồng, tự xét nghiệm; điểm cấp phát thuốc Methadone; điểm cấp phát thuốc ARV tại các Trạm Y tế xã cũng như cung cấp các dịch vụ dự phòng trước phơi nhiễm HIV.

- Truyền thông vận động chống kỳ thị phân biệt đối xử với người nhiễm HIV/AIDS, nhất là với trẻ bị ảnh hưởng bởi HIV. Vận động các doanh nghiệp tham gia các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS cho người lao động, đảm bảo cho người nhiễm HIV tham gia bảo hiểm y tế một cách liên tục, nhận người lao động là người nhiễm HIV, người sau cai, người đang được điều trị nghiện các chất dạng thuốc phiện bằng thuốc thay thế;

- Tăng cường các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS khu vực biên giới, vùng sâu, vùng xa và vùng đồng bào dân tộc thiểu số;

- Kiện toàn củng cố hệ thống chuyên tiếp, chuyên tuyến, đặc biệt là dịch vụ cung cấp các phương tiện dự phòng lây nhiễm HIV cho mọi người dân tại cộng đồng.

- Rà soát, giám sát hỗ trợ nhằm nâng cao chất lượng các dịch vụ, đảm bảo tính sẵn có, tính dễ tiếp cận của các dịch vụ dự phòng, chăm sóc và điều trị HIV/AIDS, đặc biệt là các dịch vụ can thiệp giảm thiểu tác hại dự phòng lây nhiễm HIV cũng như việc cung cấp các dịch vụ điều trị HIV/AIDS tại các cơ sở y tế.

- Vận động những người tiêu biểu, người có uy tín trong cộng đồng dân tộc thiểu số, tôn giáo, dòng họ (già làng, trưởng bản, chức sắc tôn giáo, trưởng họ, trưởng tộc...), người nổi tiếng tích cực tham gia các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS trong đồng bào vùng dân tộc và miền núi;

- Vận động các tổ chức tôn giáo, tổ chức phi chính phủ, các tổ chức xã hội dân sự khác và mạng lưới người nhiễm HIV tại địa phương tích cực tham gia và tổ chức các hoạt động nhân Tháng Hành động.

- Tổ chức các chuyên giám sát, đánh giá việc thực hiện công tác phòng chống HIV/AIDS của các đơn vị.

IV. TỔ CHỨC THỰC HIỆN THÁNG HÀNH ĐỘNG

1. Văn phòng HĐND-UBND huyện

- Tham mưu xây dựng kế hoạch, phối hợp các Ban ngành đoàn thể huyện, triển khai Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023.

- Phối hợp các cơ quan thành viên Ban chỉ đạo giải quyết các vấn đề vướng mắc có liên quan đến chiến dịch; Tổ chức tuyên truyền tới các hội viên các văn bản về phòng lây nhiễm HIV/AIDS. Tuyên truyền bằng băng Zôn tháng hành động Quốc gia phòng, chống HIV/AIDS trên địa bàn huyện năm 2023 phù hợp với chủ đề tháng hành động.

2. Trung tâm Y tế

- Phối hợp với các cơ quan, ban ngành, đoàn thể huyện và các xã triển khai công tác truyền thông Tháng hành động Quốc gia phòng chống HIV/AIDS. Tổ chức việc triển khai tuyên truyền các văn bản pháp luật quy định về phòng lây nhiễm HIV/AIDS.

- Giám sát hỗ trợ nhằm nâng cao chất lượng các dịch vụ, đảm bảo tính sẵn có, tính dễ tiếp cận của các dịch vụ dự phòng và chăm sóc điều trị HIV/AIDS cho nhân dân đặc biệt là người nhiễm HIV và bệnh nhân AIDS tại địa phương.

- Phối hợp với các thành viên trong ban chỉ đạo huyện, giám sát các hoạt động triển khai Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023 trên địa bàn.

- Vận động các tổ chức, cá nhân tham gia ủng hộ và chăm sóc người nhiễm HIV; vận động người nhiễm HIV và gia đình tích cực tham gia các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS.

- Bố trí cán bộ giám sát, đánh giá việc thực hiện công tác phòng, chống HIV/AIDS trong Tháng cao điểm trên địa bàn quản lý.

- Chỉ đạo Trạm Y tế các xã, thị trấn tham mưu, tổ chức triển khai Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023 tại các xã, thị trấn.

- Kiểm tra, giám sát các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS tại các xã, thị trấn trên địa bàn.

- Tổng hợp kết quả của toàn huyện, dự thảo báo cáo của Sở Y tế gửi về Sở Y tế (qua phòng Nghiệp vụ Y) trước ngày 16/12/2023.

3. Trung tâm VH TT và Truyền thông huyện.

Phối hợp với Trung tâm Y tế huyện thực hiện chiến dịch truyền thông Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023 trên các phương tiện truyền thông đại chúng. Lồng ghép chương trình truyền thông phòng chống HIV/AIDS với các chương trình truyền thông khác.

4. Phòng Giáo dục và Đào tạo huyện

Phối hợp với ngành Y tế chỉ đạo các đơn vị trường học tích cực truyền thông, giáo dục tới học sinh, cha mẹ học sinh, giáo viên, về phòng, chống HIV/AIDS; tổ chức các cuộc thi tìm hiểu về kiến thức HIV/AIDS tại các trường

học trên địa bàn, lồng ghép nội dung tuyên truyền vào nội dung bài giảng, học ngoại khóa để tăng cường hiệu quả truyền thông.

5. Hội chữ thập đỏ huyện.

Phối hợp với các cơ quan, ban ngành, đoàn thể huyện và các xã triển khai công tác truyền thông Tháng hành động Quốc gia phòng chống HIV/AIDS năm 2023. Tổ chức tuyên truyền tới các hội viên các văn bản về phòng lây nhiễm HIV/AIDS.

6. Đề nghị Ủy ban Mặt trận Tổ Quốc và các đoàn thể, ban ngành huyện.

- Phối hợp với Trung tâm Y tế huyện triển khai truyền thông Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023 theo chức năng, nhiệm vụ của từng ngành tới các hội viên, đoàn viên cán bộ, công chức viên chức nhằm nâng cao nhận thức về phòng chống và điều trị HIV/AIDS.

7. Ủy ban nhân dân các xã, thị trấn.

- Xây dựng kế hoạch triển khai Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023 phù hợp với tình hình thực tiễn tại địa phương.

- Chỉ đạo các ban ngành, đoàn thể trên địa bàn xã tổ chức phối hợp chặt chẽ với Trạm y tế thực hiện các nhiệm vụ, giải pháp phòng, chống HIV/AIDS. Đẩy mạnh công tác truyền thông giáo dục sức khỏe, huy động toàn xã hội tham gia phòng, chống HIV/AIDS. Vận động các tổ chức, cá nhân tham gia ủng hộ và chăm sóc người nhiễm HIV; vận động người nhiễm HIV và gia đình tích cực tham gia các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS.

V. KINH PHÍ

Sử dụng nguồn kinh phí Nhà nước cấp cho các cơ quan, đơn vị năm 2023 và nguồn kinh phí xã hội hóa (nếu có)

VI. CÔNG TÁC TỔNG KẾT, BÁO CÁO THÁNG HÀNH ĐỘNG

1. Nội dung báo cáo

- Công tác chỉ đạo của UBND các cấp, các ngành chức năng trong việc triển khai thực hiện Luật phòng, chống HIV/AIDS, Nghị định số 108/2007/NĐ-CP của chính phủ và các văn bản quy phạm pháp luật khác về phòng, chống HIV/AIDS; Sự phối kết hợp của các Ban, ngành địa phương trong công tác phòng, chống HIV/AIDS.

- Việc triển khai Chỉ thị số 16/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ về tăng cường công tác phòng, chống HIV/AIDS và các văn bản quy phạm pháp luật khác.

- Công tác tuyên truyền giáo dục về phòng, chống HIV/AIDS.

2. Thời gian báo cáo:

Kết thúc Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023, UBND các xã, thị trấn, các ban ngành, đoàn thể gửi báo cáo kết quả thực hiện về huyện (qua cơ quan thường trực là Trung tâm y tế) trước ngày **05/12/2023** để tổng hợp báo cáo UBND huyện, Sở y tế theo quy định.

Trên đây là Kế hoạch triển khai Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023. Căn cứ nội dung kế hoạch này yêu cầu UBND các xã, thị trấn, các ban ngành, đoàn thể nghiêm túc triển khai thực hiện./.

Nơi nhận:

- Sở Y tế;
- Lãnh đạo UBND huyện;
- BCĐ PCTP-TNXH VÀ XDPTTDBVANTQ huyện;
- Các ban ngành, đoàn thể huyện;
- UBND các xã, thị trấn;
- Lưu: VT.

**TM. BAN CHỈ ĐẠO
TRƯỞNG BAN**

**PHÓ CHỦ TỊCH UBND HUYỆN
Mai Thị Hồng Sim**

Phụ lục 1
GIẢI THÍCH CHỦ ĐỀ THÁNG HÀNH ĐỘNG QUỐC GIA
PHÒNG, CHỐNG HIV/AIDS NĂM 2023

(Kèm theo Kế hoạch số: 127 /KH-BCĐ, ngày 09 tháng 11 năm 2023 của BCĐ
 PCMTMD-HIV/AIDS huyện)

**Chủ đề: “Cộng đồng sáng tạo – Quyết tâm chấm dứt dịch bệnh AIDS
 vào năm 2030!”**

1. Giải thích từ ngữ

Cộng đồng là những ai?

Cộng đồng cần được hiểu rộng, bao gồm các Bộ ngành, đoàn thể trung ương và địa phương, các đơn vị, doanh nghiệp tư nhân, các khu công nghiệp, các tổ chức cộng đồng, các cộng đồng đích: công nhân lao động, học sinh sinh viên, đặc biệt là các nhóm có hành vi nguy cơ lây nhiễm HIV: Nam quan hệ tình dục đồng giới, người chuyển giới nữ, người nghiện chích ma túy, mại dâm, bạn tình của các nhóm trên.

Tại sao cần phải sáng tạo trong phòng, chống HIV/AIDS?

Sau 30 năm phòng, chống HIV/AIDS, có rất nhiều sáng kiến hay, mô hình hiệu quả đã được áp dụng trong truyền thông, giáo dục thay đổi hành vi, trong tiếp cận dịch vụ từ dự phòng lây nhiễm HIV, can thiệp giảm hại đến điều trị liên quan đến HIV/AIDS. Tuy nhiên, đến giai đoạn hiện nay, có những thay đổi về các yếu tố dịch tễ HIV/AIDS, nguồn lực phòng chống HIV/AIDS, hệ thống tổ chức cơ quan chuyên trách phòng, chống HIV/AIDS tuyến tỉnh, cùng với sự hiểu biết của người dân về HIV, sự chia sẻ đồng cảm với người nhiễm HIV và các quần thể đích được nâng lên trong sự phát triển chung của toàn xã hội thì công tác phòng, chống HIV/AIDS cũng cần có những cách tiếp cận mới, sáng tạo và phù hợp.

Chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030 là như thế nào?

Ngày 14/8/2020, Thủ tướng Chính phủ cũng đã phê duyệt Chiến lược Quốc gia phòng, chống HIV/AIDS¹ cho giai đoạn tới trong đó có mục tiêu chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030. Việc xây dựng Chiến lược mới là yêu cầu cấp thiết để bảo đảm cụ thể hóa đầy đủ, kịp thời chủ trương, đường lối của Đảng về công tác phòng, chống HIV/AIDS và phù hợp với tình hình mới. Nghị quyết số 20-NQ/TW ngày 25/10/2017 của Ban Chấp hành Trung ương về tăng cường công tác bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khỏe nhân dân đã đặt ra mục tiêu vào năm 2030 Việt Nam về cơ bản chấm dứt dịch bệnh AIDS.

Chấm dứt dịch bệnh AIDS không có nghĩa là không còn người nhiễm HIV, không còn người tử vong do AIDS mà là khi đó AIDS không còn là vấn đề sức

¹ Chiến lược quốc gia chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030 theo Quyết định số 1246/QĐ-TTG ngày 14/8/2020 của Thủ tướng Chính phủ.

khỏe đáng lo ngại ở cộng đồng. Mục tiêu chấm dứt dịch bệnh AIDS là khi Việt Nam đạt được các tiêu chí sau:

- Số người nhiễm HIV được phát hiện mới đạt mức dưới 1.000 trường hợp/năm (Hiện nay >10.000 trường hợp/năm).
- Tỷ lệ người nhiễm HIV tử vong liên quan đến HIV/AIDS dưới 1,0/100.000 dân (Hiện nay, ước tính 3,5 người/100.000 dân).
- Tỷ lệ lây truyền HIV từ mẹ sang con xuống dưới 2% (Hiện nay 6%).

2. Tình hình dịch HIV tại Việt Nam

Theo số liệu 8 tháng đầu năm 2023 của Bộ Y tế, Việt Nam có khoảng 249.000 người nhiễm HIV, trong đó có khoảng 230.000 người nhiễm HIV đã được phát hiện và đang còn sống². Trong những năm qua, với những nỗ lực triển khai toàn diện và hiệu quả các giải pháp phòng, chống HIV/AIDS, Việt Nam đã giảm hơn 2/3 số người nhiễm mới và số người tử vong do HIV/AIDS so với 10 năm trước đây. Tỷ lệ nhiễm HIV giảm nhanh ở nhóm nghiện chích ma túy (từ 28,6% năm 2004 xuống 12,1% năm 2021) và phụ nữ bán dâm (từ 5,9% năm 2002 xuống 2,5% năm 2022)³; Việt Nam giữ vững mục tiêu không chế tỷ lệ người nhiễm HIV trong cộng đồng dân cư ở mức dưới 0,3% (hiện ước đạt 0,26%), giảm tác động của HIV/AIDS đối với sức khỏe và phát triển kinh tế - xã hội của đất nước.

Tuy nhiên, đại dịch HIV/AIDS vẫn còn diễn biến phức tạp, nguy cơ quay trở lại còn cao. Số liệu giám sát cho thấy dịch HIV/AIDS có xu hướng gia tăng ở một số địa phương; tỷ lệ nhiễm HIV trong nhóm nghiện chích ma túy vẫn còn ở mức trên 12,1%⁴; đặc biệt, tỷ lệ nhiễm HIV trong nhóm nam quan hệ đồng tính (MSM) có xu hướng tăng rất nhanh trong những năm gần đây (từ 3,95% năm 2011, lên 5,1% năm 2015 và 12,5% năm 2022)⁵. Số MSM chiếm khoảng 42,3% trong số người nhiễm HIV được phát hiện 8 tháng đầu năm 2023⁶, chủ yếu ở độ tuổi trẻ từ 16-29 tuổi chiếm 41,7%, đặc biệt là công nhân các khu công nghiệp và học sinh, sinh viên (cá biệt có tỉnh chiếm đến 80% tổng số trường hợp nhiễm HIV được phát hiện)⁷.

Cũng trong số liệu giám sát phát hiện hàng năm, nhiễm HIV đang được trẻ hóa nhanh và đường lây chủ yếu qua quan hệ tình dục không an toàn, đặc biệt là quan hệ tình dục đồng giới nam. Nhóm tuổi 16-29 tăng nhanh trong số phát hiện mới, từ 4,0% năm 2012, đến 12,9% năm 2019 và 25,9% năm 2023⁸. Phân tích đường lây trong nhóm tuổi này cho thấy, 88,5% lây qua đường tình dục, đối

² Báo cáo 8 tháng đầu năm 2023 về công tác phòng, chống HIV/AIDS của Cục Phòng, chống HIV/AIDS.

³ Báo cáo giám sát trọng điểm các năm: 2002, 2004, 2021, 2022.

⁴ Báo cáo giám sát trọng điểm năm 2021.

⁵ Báo cáo giám sát trọng điểm năm 2011, 2015, 2022.

⁶ Báo cáo giám sát phát hiện năm 2023.

⁷ Kết quả giám sát địa phương.

⁸ Kết quả giám sát phát hiện năm 2012, 2019, 2023.

tượng là nam quan hệ tình dục đồng giới chiếm 76,9%⁹ trong số những ca mới phát hiện trong độ tuổi này.

Theo số liệu tổng điều tra dân số năm 2021, tỷ lệ hiểu biết toàn diện về dự phòng lây nhiễm HIV ở nữ 15-24 tuổi chỉ chiếm 39,8%, ở nam độ tuổi này là 48,7%. Tỷ lệ có thái độ phân biệt đối xử với HIV ở nữ 15-24 tuổi là 36,6%, ở nam độ tuổi này là 39,7%. Ngay cả với các em có trình độ cao đẳng, đại học trở lên tỷ lệ hiểu biết toàn diện về dự phòng lây nhiễm HIV cũng chỉ đạt ở 39,8% đối với nữ, và 48,7% đối với nam¹⁰. Như vậy, nhóm tuổi này có kiến thức, thái độ rất hạn chế so với mục tiêu đặt ra chung của người dân Việt Nam 15-49 tuổi là 80% ở cả hai chỉ số trên.

3. Cộng đồng sáng tạo – Quyết tâm chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030

Đứng trước tình hình dịch HIV/AIDS như phân tích ở trên, Bộ Y tế, Cơ quan thường trực Phòng, chống AIDS của Ủy ban Quốc gia phòng, chống AIDS, ma túy, mại dâm đã có những văn bản đề nghị Bộ Giáo dục – Đào tạo và Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam đẩy mạnh phòng, chống HIV/AIDS ở trường học và các khu công nghiệp. Ngành y tế các tỉnh/thành phố tăng cường phối hợp với các tổ chức cộng đồng, các doanh nghiệp xã hội, y tế tư nhân trong việc tiếp cận quần thể đích để cung cấp dịch vụ từ dự phòng đến điều trị và chăm sóc toàn diện.

Đối với các trường đại học, trung học chuyên nghiệp: các hoạt động truyền thông tăng cường cung cấp thông tin về HIV/AIDS, giới tính, sức khỏe sinh sản, tình dục an toàn; tác hại của ma túy; cảnh báo nguy cơ lây nhiễm HIV ở giới trẻ thông qua các sự kiện truyền thông lớn và các buổi offline với quy mô vừa và nhỏ cần được triển khai thường xuyên hơn, đặc biệt ở các tỉnh, thành phố có tình hình dịch HIV/AIDS cao như: TP Hồ Chí Minh, Cần Thơ, Hải Phòng, Thái Nguyên, Đồng Nai, Bình Dương...

Đối với Ngành y tế và Liên đoàn lao động các tỉnh/ thành phố, đặc biệt ở các tỉnh/thành phố tập trung nhiều khu công nghiệp: cần có kế hoạch phối hợp triển khai các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS từ các hoạt động truyền thông và cung cấp dịch vụ dự phòng và xét nghiệm HIV cho công nhân, lao động nhằm bảo vệ sức khỏe và an toàn cho lực lượng lao động trước tác động của HIV/AIDS. Tăng cường các hoạt động truyền thông về phòng, chống HIV/AIDS trên các kênh thông tin, truyền thông của Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam và các doanh nghiệp, tập trung vào một số nội dung: hiểu biết về HIV/AIDS và các biện pháp phòng tránh; tiếp cận và sử dụng các dịch vụ phòng, chống HIV/AIDS; giảm kỳ thị và phân biệt đối xử đối với người nhiễm HIV... Tổ chức phân phát ấn phẩm truyền thông, các hội thảo, sự kiện và các hình thức truyền thông phù hợp khác về phòng, chống HIV/AIDS tại các công ty thuộc các khu

⁹ Kết quả giám sát phát hiện năm 2023

¹⁰ Kết quả điều tra mục tiêu phát triển bền vững về trẻ em và phụ nữ Việt Nam năm 2020-2021.

công nghiệp có nhiều nam công nhân của một số tỉnh trọng điểm về HIV/AIDS, đặc biệt ở các khu công nghiệp lớn

Trong những năm qua, các tổ chức cộng đồng (gồm các thành viên thuộc mạng lưới, cộng đồng người nhiễm HIV, người có hành vi nguy cơ cao lây nhiễm HIV đã tự nguyện hợp lực với nhau thành các nhóm) đã tích cực và sáng tạo tổ chức các hoạt động truyền thông phòng, chống HIV/AIDS, triển khai các hoạt động can thiệp giảm tác hại, cung cấp các dịch vụ xét nghiệm không chuyên, cung cấp sinh phẩm tự xét nghiệm HIV, chuyển gửi người có hành vi nguy cơ cao đến cơ sở y tế nhận các dịch vụ HIV/AIDS như làm xét nghiệm khẳng định HIV, điều trị ARV, điều trị methadone, điều trị PREP. Các tổ chức cộng đồng có đã đóng góp phát hiện mới hơn 50% số người nhiễm HIV, giới thiệu phần lớn khách hàng nguy cơ cao tham gia điều trị dự phòng PREP, hỗ trợ chuyển gửi người nhiễm HIV đi điều trị sớm ARV và đặc biệt hỗ trợ tuân thủ điều trị tốt, cầu nối cơ bản giữa nhân viên y tế và bệnh nhân, đóng góp vào việc giảm kỳ thị phân biệt đối xử đối với người nhiễm HIV.

Các cơ sở y tế triển khai các hoạt động cung cấp dịch vụ dự phòng và điều trị HIV/AIDS đều có liên kết với các tổ chức cộng đồng, các doanh nghiệp xã hội, y tế tư nhân trong việc tiếp cận quần thể đích. Vai trò của đội ngũ này như cánh tay nối dài của các cơ sở y tế đặc biệt hiệu quả khi dịch HIV/AIDS tại Việt Nam đang tập trung chủ yếu ở các nhóm có hành vi nguy cơ như nhóm nam quan hệ tình dục đồng giới, nghiện chích ma túy và mại dâm./.

Phụ lục 2
KHẨU HIỆU CỦA THÁNG HÀNH ĐỘNG QUỐC GIA
PHÒNG, CHỐNG AIDS NĂM 2023

*(Kèm theo Kế hoạch số: 127 /KH-BCĐ, ngày 09 tháng 11 năm 2023 của BCĐ
PCMTMD-HIV/AIDS huyện)*

1. Cộng đồng sáng tạo - Quyết tâm chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030!
2. Tuổi trẻ sáng tạo - hành động vì một Việt Nam không còn AIDS!
3. Tuổi trẻ chung vai, vì ngày mai không còn HIV/AIDS!
4. Xét nghiệm là cách duy nhất để biết tình trạng nhiễm HIV của bạn!
5. Xét nghiệm HIV sớm là để bảo vệ chính mình và người thân!
6. Tuân thủ điều trị ARV để đạt được K=K!
7. Người có hành vi nguy cơ cao nên xét nghiệm HIV định kỳ 6 tháng 1 lần.
8. Điều trị ARV sớm giúp khỏe mạnh và giảm lây nhiễm HIV!
9. Tham gia bảo hiểm y tế là cách tốt nhất để người nhiễm HIV được điều trị HIV/AIDS liên tục suốt đời!
10. Phụ nữ mang thai cần xét nghiệm HIV để dự phòng lây truyền HIV từ mẹ sang con!
11. Hãy sử dụng bao cao su để bảo vệ cho bạn và người thân!
12. Dùng riêng bơm kim tiêm sạch giúp phòng lây nhiễm HIV!
13. Dự phòng và điều trị HIV/AIDS – Không để ai bỏ lại phía sau!
14. PrEP giúp bạn dự phòng lây nhiễm HIV!
15. Không kỳ thị và phân biệt đối xử với người nhiễm HIV/AIDS!
16. Nhiệt liệt hưởng ứng Ngày Thế giới phòng, chống AIDS 01/12/2023!
17. Nhiệt liệt hưởng ứng Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023!